

vandaar dit boek

Petra Stienen (1965), arabist, adviseur en publicist

Kom je van de Donderberg? Dan ben je goed terechtgekomen!

HINKE HAMER

“**Vraag je een kind** een woonwijk te tekenen, dan krijg je rijtjes huizen met kleine raampjes, kleine voortuintjes en een beetje groen. Precies zo’n wijk is de Donderberg in Roermond. Mijn ouders zagen er de buurt van hun toekomst in, toen ze er in 1970 gingen wonen.

Tegenwoordig is het een stukje Nederland dat journalisten omschrijven als ‘probleemwijk’, waar achter de voordeuren armoede speelt en waar veel dieselkinderen opgroeien: kinderen die op gang moeten komen, van wie het talent niet meteen in het oog springt.

Zelf was ik ook een dieselkind – ik verwijt mijn ouders niet dat ze me niet meer intellectuele bagage meegaven, ze wisten gewoon niet hoe het moest.

Ik herinner me nog exact het moment waarop ik wist dat ik weg wilde van de Donderberg. Elf jaar was ik, ik hoorde mijn vader tegen de buurman klagen over de Lockheed-affaire, verontwaardigd, omdat prins Bernhard was vrijgesproken van strafvervolgning: ‘De kleine man, dè waeten ze altijd te vinjen!’ Mijn vaders verongelijkheid stoorde me, ik kon zijn Calimerohouding – ‘zij zijn groot en ik ben klein en dat is niet eerlijk’ – niet verdragen. Hop! dacht ik, aan de slag!

Ik studeerde Arabisch in Leiden, trok naar de Arabische wereld, werkte als mensenrechtendiplomaat in Egypte en Syrië en was blij dat ik het Roermondse achter me had gelaten. Een enkele keer bevroeg iemand me op mijn Limburgse afkomst: ‘Echt, kom je dáár vandaan? Dan ben je nog goed terechtgekomen!’

De kiem voor mijn terugkeer naar de omgeving van mijn jeugd werd gelegd in 2008, toen ik de feestelijke opening bijwoonde van de Assalaamoskee in Helden, een dorp naast Roermond. Het gebedshuis was herbouwd nadat het vier jaar ervoor, een paar dagen na de moord op Theo van Gogh, in brand was gestoken. Bij die opening sprak ik islamitische

‘Voor verhalen
hoef je niet ver
te reizen, die
vind je naast
de voordeur’

nieuwkomers en katholieke oudgedienden, hoorde ik Limburgs en Arabisch door elkaar heen en ontmoette ik een diversiteit die ik mij niet herinnerde van vroeger.

Vanaf dat moment kwam ik vaker op de Donderberg. Aan de hand van de thema’s religie, sociaal welzijn, cultuur en politiek – God, gezin, gezellig, Geert – liep ik vier jaar lang rond in de wijk en sprak ik met bewoners.

De ontmoetingen confronteerden me met mijn eigen vooroordelen. Zo verwachtte ik dat in de katholieke Tomaskerk, de kerk van mijn jeugd, hartje zomer geen kip zou zitten. Maar de dienst, geleid door een kapelaan uit Chili, was drukbezocht.

Ik was gewaarschuwd voor de beheerder van het Roermondse jongerencentrum DB4all: ‘Pas op hoor, hij komt uit een Sopranosgezin.’ Maar toen ik Chaïb Ramdani sprak, bleek hij een betrokken man, een bevlogen voetbaltrainer, die sport beschouwt als bindmiddel. De ontmoetingen maakten dat ik een betrokkenheid voelde bij de wijk die ik eerder niet ervoer. Ik herontdekte de Limburgse in mijzelf, hervond mijn wortels en concludeerde: je hoeft geen verre reizen te maken, naast de voordeur ligt een schat aan verhalen.

Waar ben je het liefst?, wordt me soms gevraagd. Ik wil het allebei, zeg ik dan. Ik voel me evenzeer thuis bij een diner in de Ridderzaal als bij een ontmoeting in het Roermondse jongerencentrum. Over twee weken ga ik naar Cairo, en dan naar Beiroet, maar met dezelfde nieuwsgierigheid waarmee ik in het Midden-Oosten rondreis, beweeg ik me ook op de Donderberg. Het is een realiteit, anno 2015, dat de wereld in alle wijken is. Ik reis graag heen en weer, als een veerman, en gun meer mensen iets van die beweeglijkheid.”

Petra Stienen: Terug naar de Donderberg:

Portret van een wereldwijk.

Nieuw Amsterdam, 256 blz. € 19,95